

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: F. P.
zastoupený: Mgr. Ondřej Faist, advokát, Kamenická 2378/1, 301
00 Plzeň,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 22. 8. 2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 6. 2022, č. j. X. o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 6. 2022, č. j. X. a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 10. 3. 2022, č. j. X. se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce Mgr. Ondřeje Faista, advokáta ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí 3 146 Kč na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 3. 2022, č. j. X. byla zamítnuta

žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon č. 155/1995 Sb.**), neboť podle lékařského posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Domažlice ze dne 22. 2. 2022 není invalidní. Dle uvedeného posudku poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost pouze o 30 %.

2. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 17. 6. 2022, č. j. X., kterým žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že žalobce podle posudku lékaře ČSSZ ze dne 9. 6. 2022 není invalidní. Jedná se u něj o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který neomezuje tělesné, duševní ani smyslové schopnosti v takovém rozsahu, aby měly podstatný vliv na pokles pracovní schopnosti. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo stanovení zdravotní postižení uvedené v kapitole XV (Funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), odd. B (Postižení končetin), položce 5b (Deformity prstů rukou, při částečně zachované úchopové schopnosti ruky) přílohy k vyhlášce, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Lékař ČSSZ zvolil tuto položku na základě doložených lékařských zpráv s ohledem na charakter zdravotního postižení. Vzhledem k vlivu zdravotního stavu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace zvýšil podle § 3 odst. 2 vyhlášky tuto hodnotu o 10 procentních bodů. Celkově tak pokles pracovní schopnosti činil 30 %. Nejzávažnějším zdravotním postižením, které bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, byl zjištěn stav po zlomenině 4. metakarpu vpravo řešené otevřenou repozicí a osteosyntézou (18. 1. 2021). Dále stav po reosteosyntéze zlomeniny gracilní diafýzy IV.MTC (13. 4. 2021) a po extrakci selhané dlahy, resekci pakloubu a spongioplastice (25. 6. 2021). Další komorbidita odůvodňující přiznání invalidity nebyla zjištěna.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 22. 8. 2022 doručenou zdejšímu soudu téhož dne se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované. V žalobě vznesl žalobce dvě hlavní skupiny námitek. V první skupině námitek žalobce namítal nesprávné posouzení splnění podmínek vzniku invalidity. Žalobce v tomto směru odkazoval na lékařskou zprávu Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie Vysoké nad Jizerou ze dne 11. 5. 2022, resp. Fakultní nemocnice Plzeň, Chirurgického oddělení ze dne 29. 3. 2022. Žalovaná měla obě výše uvedené zprávy k dispozici, avšak tyto s odkazem na skutečnost, že lékaři, kteří zprávy podali, nemají odbornou způsobilost ve smyslu zákona č. 95/2004 Sb., o zdravotnických povoláních lékařů, zubního lékaře a farmaceuta, nijak nezohlednila. Žalované tak obě lékařské zprávy sloužily pouze jako podklad pro posouzení zdravotního stavu pro účely invalidity lékařem ČSSZ. Žalovaná nikde v žalobou napadeném rozhodnutí neuvedla, z jakého důvodu nepřihlédla k obsahu obou lékařských zpráv, když pouze v posudku o invaliditě ze dne 9. 6. 2022, který je jedním z podkladů stejně jako obě výše uvedené lékařské zprávy, je uvedeno, že v uvedených lékařských zprávách „...*nejdou žádná nám neznámá zjištění...*“ Žalovaný i proto namítl, že žalovaná nikterak nezjišťovala, zda-li lékaři, kteří zprávy podali, mají odbornou způsobilost dle zákona č. 95/2004 Sb., o zdravotnických povoláních lékařů, zubního lékaře a farmaceuta, a rovnou učinila závěr, že odbornou způsobilost nemají. Žalovaná se s těmito podklady pro rozhodnutí nijak nevypořádala a bez bližšího vysvětlení, proč tak učinila,

k těmto nepřihlédla. Žalobou napadené rozhodnutí žalované je dle žalobce z tohoto důvodu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaná se vůbec v rámci řízení o námitkách s námitkami žalobce a obsahem lékařských zpráv svědčících o invaliditě žalobce nevypořádala, resp. ohledně odborné způsobilosti lékařů učinila závěr, který vůbec nebyl prokazován. Druhá skupina žalobních námitek se týkala nesprávného závěru při posouzení procentní míry poklesu pracovní schopnosti. Dle žalobce mělo být jeho zdravotní postižení posuzováno dle kapitoly XV, oddíl B, položka 6, podpoložka 6c vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen vyhláška), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 až 40 %. Jak vyplývá z lékařské zprávy Ústavu chirurgie ruky a plastické chirurgie Vysoké nad Jizerou ze dne 11. 5. 2022, resp. Fakultní nemocnice Plzeň, Chirurgického oddělení ze dne 29. 3. 2022, zdravotní postižení žalobce nespočívá pouze v deformitě prstů pravé ruky, ale je omezena funkce pravé ruky jako celku. Z obou lékařských zpráv jednoznačně dle žalobce vyplývá, že funkce pravé ruky je omezena cca o 40 až 50 % původní funkce. Na základě výše uvedeného žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 21. 9. 2022 ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že validní závěry ohledně negativních dopadů objektivně dokladovaných funkčních deficitů do profesní sféry jedince smí činit - po komplexním zvážení podkladů vzešlých z absolvovaných prohlídek a vyšetření - opravdu výlučně lékař s odborností v oboru posudkového lékařství (event. znalec), ne tedy chirurg apod. Operuje-li tudíž žalobce snad například domněle nezúročeným komentářem MUDr. V. M. z 29. 3. 2022 [„Stran přiznání invalidního důvodu (...) I. stupeň invalidity splňuje“], přehlíží poněkud naznačený předmět právě dotčeného zkoumání. Z pasáží vlastního posudku nadto jednoznačně vysvětluje, že posudková lékařka žalované se mj. k relevanci obou namítaných zpráv (a to jistě nikoli jen z hlediska toho, zda dotyční původci disponují či nedisponují atestací z oboru posudkového lékařství dle zákona č. 95/2004 Sb.), pro zákonem vymezený účel (srov. § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení), vyslovila. Naříkaný posudek na konto vzneseného opravného prostředku zároveň dostatečně objasnil, proč shledané limity proponovanou (vyšší) závažnost - ve světle dostupné lékařské dokumentace - nedosahují. Žalovaná i nadále pokládá rekapitulované svoje výstupy ve světle proběhlého řízení za přesvědčivé, postihující též recentní medicínské nálezy uplatněné prve spolu s opravným prostředkem a odkazované nyní v žalobě.

IV.

Replika žalované

5. V replice žalované dne 6. 3. 2023 žalovaná uvedla, že se nedomnívá, že zúročení žalobcovy profese (profesní kvalifikace) v rámci úvah o procentní míře poklesu pracovního potenciálu konvenuje relevantní právní úpravě, a již proto nepovažuje zmíněný posudek za přesvědčivý. Rovněž by snad finální výstup – zde zásadní podklad pro rozhodování soudu – měl obsahovat, spíše než rekapitulaci shromážděné dokumentace a doslovný přepis dané pasáže vyhlášky, zcela konkrétní zdůvodnění uskutečněné volby, notabene má-li současně předchozí hodnocení evidentně za nesprávné.

V.

Posouzení věci soudem

6. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
7. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci bylo v souladu s § 51 a § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. rozhodnuto bez jednání.

VI.

Rozhodnutí soudu

8. Žaloba je důvodná.
9. K námitce žalobce, že jeho zdravotní stav nebyl dostatečně posouzen a jeho pracovní schopnost nebyla správně hodnocena, není soud oprávněný se vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.
10. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
11. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
12. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 14. 2. 2023 za účasti odborných lékařů z oboru ortopedie, jemuž žalobce nebyl přítomen. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, tedy ke dni 22. 8. 2022 byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahovala však více než 49 %, (lhůta KLP) 31. 12. 2023, vznik ke dni 25. 1. 2022 chirurgickým vyšetřením. Komise uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je stav po zlomenině čtvrtého metakarpu (13. 1. 2021), stav po otevřené repozici a osteosyntéze (18. 1. 2021) stav reosteosyntéze zlomeniny gracilní diafýzy čtvrtého metakarpu (13. 4. 2021), stav po extrakci selhané dlahy, resekci pakloubu a spongioplastice (25. 6. 2021), stav po extrakci OS pro zlomení dlahy, re-OS, spongioplastice (12. 11. 2021). Komise nebyla v souladu s posudkovým hodnocením lékaře OSSZ Domažlice i ČSSZ a konstatovala, že u žalobce se jedná srovnatelně o těžké postižení, značné omezení funkce končetiny pro manipulaci s předměty, těžké omezení hybnosti ve dvou velkých

kloubech, omezení svalové síly na 3, svalové atrofie, těžké deformity paže nebo předloktí, výkon některých denních aktivit omezen i přes využívání kompenzačních mechanismů a prostředků. Míra poklesu pracovní schopnosti byla komisí zhodnocena 35 % srovnatelně podle kapitoly XV, odd. B, položky 6c přílohy k vyhlášce. Hodnoceno takto srovnatelně s ohledem na to, že se jedná o dominantní končetinu, a ještě není zcela dokončena léčba. Jak vyplynulo z dalšího, byla provedena plastická operace. Také byl vzat zřetel na povolání. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti tak činí 35 %. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobce schopen práce fyzicky těžké s **nároky na jemnou motoriku a sílu pravé ruky. Schopen lehčí práce s dodržením** výše uvedených obecných pracovních kontraindikací. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. Datum vzniku dnem chirurgického vyšetření 25. 1. 2022. Stanovena platnost do 31. 12. 2023, z důvodu předpokladu stabilizace a zlepšení zdravotního stavu. Toto je dokladováno i vyšetřením z plastické chirurgie.

13. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
14. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly PK MPSV shledány.
15. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
16. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 10. 3. 2022, č. j. X. a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím byla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., zamítnuta, neboť pokles pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl pouze 30 %. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 14. 2. 2023 má soud za prokázané, že žalobce byl invalidní pro invaliditu prvního stupně chirurgickým vyšetřením ze dne 25. 1. 2022, tedy ke dni, jenž předcházel vydání napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního

orgánu I. stupně. Z uvedeného vyplývá, že žaloba byla podána důvodně a soud proto, aniž ve věci nařídil jednání, žalobě v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 10. 3. 2022, č. j. X. rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení dle § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce odpovídal prvnímu stupni invalidity již ke dni 25. 1. 2022, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila nejméně 35 %, nedosahovala však více než 49 %, avšak lékařem OSSZ stejně jako a lékařem ČSSZ byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti žalobce ve výši 30 %. Soud považuje uvedený posudek za dostatečně odůvodněný a přesvědčivý, z tohoto důvodu z něj vycházel.

17. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je dle shora uvedeného posudku PK MPSV invalidní pro invaliditu prvního stupně, a to od 25. 1. 2022, o čemž vydá rozhodnutí, jež bude mimo jiné obsahovat i datum vzniku invalidity. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání invalidity od uvedeného data by byla vydala žalovaná v případě zjištění již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.

VII.

Náklady řízení

18. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalobci, jenž byl ve věci právně zastoupen, vzniklo právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 3 146 Kč, jež sestává z nákladů na právní zastoupení tvořenými odměnou advokáta ve výši 2 000 Kč za 2 úkony právní služby po 1 000 Kč dle § 7 bod 3, § 9 odst. 2 a § 11 vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) a to za přípravu a převzetí věci a sepsí žaloby. Žalobci dále náleží v souladu s § 13 uvedené vyhlášky právo na náhradu hotových výdajů ve výši 600 Kč za 2 náhrady po 300 Kč a dále v souladu s § 137 odst. 3 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s. i 21 % DPH z uvedených částek ve výši 546 Kč. Ke splnění povinnosti uhradit náhradu nákladů řízení byla žalované stanovena lhůta 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 20. dubna 2023

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

samosoudkyně